

رابطه تیپ‌های شخصیت اینیاگرام با گرایش به خودکشی و هیجان خواهی نوجوانان

آزاده بهرامی موگوئی^{۱*}، الهام مولائی نژاد^۲

(۱) مدیر منابع انسانی شرکت پروژه‌های صنعتی ابدال کیش (مپسا کیش)

(۲) کارشناس ارشد، گروه روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، دانشگاه علم و هنر، یزد، ایران

*نویسنده مسئول: Bahrami.mapsa@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله ۹۹/۰۶/۰۲

تاریخ دریافت مقاله ۹۹/۰۴/۰۴

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه تیپ‌های شخصیت اینیاگرام با گرایش به خودکشی و هیجان خواهی نوجوانان بود. این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری کلیه نوجوانان دامنه سنی ۱۵ تا ۱۷ سال متقاضی یادگیری زبان انگلیسی طی نیمه دوم سال ۱۳۹۸ در آموزشگاه‌های زبان منطقه ۵ تهران بود که با توجه به فرمول فیدل و تاپاچیک (۲۰۰۱) تعداد ۱۱۰ نفر به عنوان حجم نمونه به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب گردید. داوطلبین به پرسشنامه‌های تشخیص شخصیت اینیاگرام ریز و هادسون (۱۹۹۱)، گرایش به خودکشی اورباخ و همکاران (۱۹۸۱) و هیجان خواهی زاگرم (۱۹۷۸) پاسخ دادند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با ضریب همبستگی پیرسون صورت گرفت. یافته‌ها نشان داد هیجان خواهی با تیپ کمک‌گرا و فرد نگر رابطه معنادار منفی دارد و با تیپ صلح جو رابطه معنادار مثبت دارد. جاذبه زندگی با تیپ‌های کمک‌گرا، فکور و رهبر رابطه معنادار منفی دارد و با تیپ‌های موفق طلب، وفاجو، خوش گذران و صلح جو رابطه مثبت معنادار دارد. عدم پذیرش زندگی با تیپ‌های وفاجو و خوش خو، رابطه منفی معنادار دارد و با تیپ‌های فکور و رهبر رابطه مثبت معنادار دارد، همچنین جاذبه مرگ با تیپ خوش گذران رابطه منفی و با تیپ فکور رابطه مثبت دارد ($p < 0/05$).

کلید واژگان: تیپ‌های شخصیت اینیاگرام، خودکشی، هیجان خواهی، نوجوانان.

مقدمه

مرگ در گروه سنی ۱۴ تا ۳۴ سال می‌باشد (مان^۴، ۲۰۰۲) و علت این امر ممکن است با شکنندگی افراد در سنین نوجوانی در ارتباط باشد، به طوری که در این زمان وقتی افراد با مشکلات روبرو می‌شوند، گرایش به اقدام به خودکشی پیدا می‌کنند (مهرابی و شیخ دارانی، ۱۳۹۲). با این حال، اقدام به خودکشی با گرایش به خودکشی متفاوت است به طوری که اقدام به خودکشی رفتارهایی را شامل می‌شود که فرد به منظور پایان دادن به زندگی خود انجام می‌دهد، درحالی که گرایش به خودکشی صرفاً به تمایل به انجام این کار اشاره دارد، حتی اگر فرد هیچ‌گاه چنین کاری را انجام ندهد (فورتیناش و هولودایوروت^۵، ۲۰۰۸)

دوره نوجوانی با انواعی از تغییرات جسمی و روانی همراه است که می‌تواند مرحله مهمی برای شروع رفتارهای پرخطر^۱ باشد (کالیر^۲، ۲۰۱۳؛ ادیب نیا، احمدی، و موسوی، ۱۳۹۵) و رفتارهای پرخطر به هر نوعی از رفتار گفته می‌شوند که می‌تواند سلامت روانی یا جسمانی افراد را در معرض خطر قرار دهند (سایمونسن و شوگای^۳، ۲۰۱۳؛ شهبازیان خونیک، حسنی، و سلیمانی، ۱۳۹۷). اقدام به خودکشی نیز، یکی از این رفتارهای پرخطر می‌باشد که طبق گزارش سازمان بهداشت جهانی سومین علت

4. Maan

5. Fortinash & Holodayworret

1. high risk behaviors

2. Collier

3. Simonsen & Sugai

عمیق‌تر یا سبکی از جهان بینی ناشی می‌شود (ساتون^{۱۰}، ۲۰۰۷). نظام شخصیت اینیاگرام با یک نمودار ستاره ۹ پر در میان یک دایره نمایش داده می‌شود که هر کدام از این ۹ الگو بر اساس ادراک و انرژی هیجانی مرتبط با آن می‌باشد و تعیین می‌کند افراد هر تیپ شخصیت به چه چیزی توجه کنند و رفتارشان را چگونه جهت دهند (زیگلر، ویر، و سورینز^{۱۱}، ۲۰۱۸). این ۹ تیپ شخصیت شامل تیپ یک (اصلاح طلب و کمالگرا)، تیپ دو (کمک گرا/ مهربان و مهرطلب)، تیپ سه (موفق و موفقیت طلب)، تیپ چهار (فردگرا/ خیال پرداز و هنر دوست)، تیپ پنج (فکور/ جست و جو گر و کناره گیر)، تیپ شش (وفاجو و وفاخو)، تیپ هفت (خوش خو و خوش گذران)، تیپ هشت (رهبر و مدیر)، و تیپ نه (صلح جو و صلح طلب)، می‌باشند (خوران، ابراهیمی نژاد، و صفرنیا، ۱۳۹۵). تیپ‌های شخصیت اینیاگرام هم اکنون به صورت آکادمیک در موسسه اینیاگرام نیویورک و سایر مراکز علمی مشابه در جهان آموزش داده می‌شوند (پالمر^{۱۲}، ۲۰۰۸)، با این حال تحقیق‌های اندکی در این خصوص صورت گرفته است. همانطور که پیش‌تر نیز توضیح داده شد، تا کنون تحقیق‌هایی در خصوص رابطه صفات شخصیت و هیجان خواهی (کلارک و رابرتسون، ۲۰۰۵؛ چنگ-کوی و پارکر، ۲۰۰۶) و هیجان خواهی و گرایش به خودکشی (خدابخشی کولایی و خلیلی، ۱۳۹۴) صورت گرفته اما جستجوی پژوهشگر نشان می‌دهد تا کنون پژوهشی در خصوص رابطه تیپ‌های شخصیت اینیاگرام با گرایش به خودکشی و هیجان خواهی نوجوانان صورت نگرفته است. این موضوع درحالی است که شناسایی تیپ‌های شخصیتی که پیش بینی کننده گرایش به خودکشی و هیجان خواهی است، می‌تواند موضوع آموزش را راحت‌تر نماید. بر این اساس، این پژوهش به دنبال پاسخ به این پرسش است که رابطه

و به نظر می‌رسد انجام رفتارهای پر خطر و گرایش به خودکشی با میزان هیجان خواهی^۱ بالا در ارتباط باشد (مارکانتونیو، آنجلون، سویرسکی و جویا^۲، ۲۰۲۰؛ خدابخشی کولایی، و خلیلی، ۱۳۹۴). هیجان خواهی ویژگی است که طی آن فرد گرایش به داشتن احساس‌های جدید و شدید دارد و مایل است تا خطرجویی بدنی و اجتماعی را تجربه کند (محبوبی، جلالی و محمدی، ۱۳۹۳). با این حال، تجربه هیجان خواهی در افراد مختلف متفاوت است و به نظر می‌رسد نظام‌های شناختی و هیجانی فرد در این ویژگی دخیل هستند (سابل^۳، ۲۰۰۴). این موضوع در حالی است که تحقیق‌ها نیز، از رابطه هیجان خواهی و انجام رفتارهای پرخطر حمایت می‌کنند (مارک انتونیو و همکاران، ۲۰۲۰؛ یانگ چو، کیم، و ووپارک^۴، ۲۰۱۷؛ هندن^۵، ۲۰۱۶؛ دالانگر لنگرودی، حسین خانزاده، طاهر و مجرد، ۱۳۹۷؛ قائمیان، عبدی، و نجفی زاده، ۱۳۹۳). از سوی دیگر، برخی تحقیقات رابطه معناداری بین پنج عامل بزرگ شخصیت و هیجان خواهی را نشان می‌دهند (کلارک و رابرتسون^۶، ۲۰۰۵؛ چنگ-کوی و پارکر^۷، ۲۰۰۶). به عبارتی دیگر می‌توان گفت که ویژگی‌های شخصیتی تا حدی می‌توانند پیش بینی کننده صفت هیجان خواهی و رفتارهای پرخطر باشند. با این حال، ویژگی‌های شخصیتی محدود به پنج عامل بزرگ شخصیت نمی‌باشند و دیگر نظریه پردازان تعاریف متفاوتی از ویژگی‌های شخصیتی دارند. بر این اساس می‌توان گفت که اینیاگرام^۸ نیز یکی از این ابزارهای سنجش شخصیت است که شامل ۹ نقطه و نماد استراتژی متمایز مرتبط با خود، دیگران و جهان می‌باشد (ماتیس^۹، ۲۰۰۷). هر نوعی از اینیاگرام الگوی متمایزی از تفکر، احساس و عمل را دارد که از انگیزه درونی‌ای

¹. Sensation-Seeking

². Marcantonio, Angelone, Swirsky & Joppa

³. Sable

⁴. Young Cho, Kim & Woo Park

⁵. Henden

⁶. Clarke & Robertson

⁷. Cheng-qui & parker

⁸. enneagram

⁹. Matisse

¹⁰. Sutton

¹¹. Ziegler, Ware & Severyns

¹². Palmer

تیپ‌های شخصیت اینیاگرام با گرایش به خودکشی و هیجان خواهی نوجوانان چگونه است؟

روش شناسی

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه تیپ‌های شخصیت اینیاگرام با گرایش به خودکشی و هیجان خواهی نوجوانان بود. این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری کلیه نوجوان دامنه سنی ۱۵ تا ۱۷ سال متقاضی یادگیری زبان انگلیسی طی نیمه دوم سال ۱۳۹۸ در آموزشگاه‌های زبان منطقه ۵ تهران بود که با توجه به فرمول فیدل و تاپچیک (۲۰۰۱) تعداد ۱۱۰ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب گردید. روش نمونه‌گیری پژوهش خوشه‌ای چند مرحله‌ای بود به طوری که ابتدا ۶ آموزشگاه زبان در منطقه ۵ تهران به صورت تصادفی انتخاب، و سپس از هر آموزشگاه یک کلاس انتخاب و پرسشنامه‌ها بین داوطلبین توزیع گردید. معیارهای ورود به این پژوهش شامل رضایت آگاهانه و قراردادن در دامنه سنی بین ۱۵-۱۷ سال بود.

به منظور رعایت اصول اخلاقی پژوهش، به داوطلبین در خصوص طرح پژوهش توضیحاتی داده و به آنها اطمینان داده شد که اطلاعاتشان محرمانه باقی خواهد ماند. ابزارهای اندازه‌گیری این پژوهش شامل (۱) آزمون تشخیص شخصیت اینیاگرام ریز و هادسون^۱ (۱۹۹۱)، (۲) پرسشنامه گرایش به خودکشی اورباخ، میلستن، هار-ایون، آپتر، تیانو، و الیزور^۲ (۱۹۸۱)، و (۳) پرسشنامه هیجان خواهی زاکرمن^۳ (۱۹۷۸)، بود.

آزمون تشخیص شخصیت اینیاگرام توسط ریز و هادسون (۱۹۹۱) تدوین شد. این مقیاس دارای ۱۴۴ سوال می‌باشد که ۹ تیپ شخصیت را مورد سنجش قرار می‌دهد. نیوجت (۲۰۰۱) آلفای کرونباخ هریک از تیپ‌های شخصیتی را بدین صورت محاسبه کرد: تیپ یک ۰/۷۳، تیپ دو ۰/۸۲، تیپ سه ۰/۵۶، تیپ چهار

۰/۷۰، تیپ پنج ۰/۵۶، تیپ شش ۰/۶۶، تیپ هفت ۰/۸۰، و تیپ نه ۰/۷۹ به دست آمد. این مقیاس در ایران توسط حسینیان، عظیمی پور، کرمی، یزدی، و کشاورز گرامی (۱۳۹۱) هنجاریابی شد. روایی صوری آن با نظر متخصصان و روایی سازه آن با روش همبستگی و تحلیل عاملی اکتشافی محاسبه شد. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که سه عامل اول ۱۶,۵٪ از واریانس کل شاخص را تبیین می‌کنند و سازگاری مناسبی را به سه سازه اصلی آزمون یعنی احساس گرایی، ادراک گرایی و عمل گرایی نشان دادند. ضرایب پایایی برای تیپ‌های نه گانه با روش همسانی درونی آلفای کرونباخ ۰/۶۷ تا ۰/۸۱ و با روش بازآزمایی ۰/۹۵ تا ۰/۹۸ به دست آمد.

پرسشنامه گرایش به خودکشی توسط اورباخ و همکاران (۱۹۸۱) تدوین شد. این ابزار از ۳۰ گویه و ۴ خرده مقیاس جاذبه زندگی، عدم پذیرش زندگی، جاذبه مرگ و عدم پذیرش مرگ تشکیل شده است که به منظور سنجش تمایل به خودکشی در نوجوانان بکار می‌رود. نمره گذاری پرسشنامه بصورت طیف لیکرت ۵ نقطه‌ای می‌باشد که برای گزینه‌های «شدیداً مخالفم»، «موافق نیستم»، «گاهی اوقات موافقم گاهی اوقات مخالفم»، «موافقم» و «شدیداً موافقم» به ترتیب امتیازات ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ در نظر گرفته می‌شود. این ابزار با ضریب آلفا که دامنه‌ای بین ۰/۷۶ (برای عدم پذیرش زندگی و جاذبه مرگ) تا ۰/۸۳ (برای جاذبه زندگی و عدم پذیرش مرگ) دارد، از همسانی درونی خوبی برخوردار است. این ابزار با همبستگی معنی دار بین مقیاس‌های جاذبه زندگی (منفی) و عدم پذیرش زندگی و جاذبه مرگ (مثبت) و شاخص احتمال خطر خودکشی، از روایی خوبی برخوردار است. همچنین این ابزار به دلیل تفاوت‌های معناداری که بین ۳ گروه سالم، متمایل به خودکشی و بیماران روانی دارد، روایی نسبتاً خوبی هم از طریق مقایسه با گروه‌های شناخته شده دارد (حسین پور، غفاری و مهربانی زاده هنرمند، ۱۳۸۳).

1. Riso and Hudson

2. Orbach, Milstein, Har-Even, Apter, Tiano & Elizur

3. Zuckerman

طریق محاسبه ضریب همگونی درونی برابر با ۰/۸۴۷ به دست آوردند.

یافته ها

در جدول ۱ به ویژگی های جمعیت شناختی داوطلبین پرداخته شد.

پرسشنامه هیجان خواهی توسط زاکرمن (۱۹۷۸) ساخته شد. فرم کوتاه این ابزار شامل سؤالاتی است که برای ارزیابی تمایل فرد به فعالیت های مخاطره انگیز به کار می رود. این آزمون دارای ۱۴ سؤال است که دو گزینه الف و ب دارد و برای پاسخ های «الف» نمره +۱، و برای پاسخ های «ب» نمره -۱ در نظر گرفته می شود. آلفای کرونباخ این پرسشنامه را حسن زاده و فرزاد (۱۳۹۷) از

جدول ۱- ویژگی های جمعیت شناختی

میانگین	حداکثر سن	حداقل سن	پسر	دختر
۱۶/۲	۱۷	۱۵	۳۳	۷۷
				مجموع
				۱۱۰

به منظور بررسی پیش فرض های آزمون های پارامتریک، جهت بررسی نرمال بودن داده ها از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده شد که با توجه به تایید فرض صفر، استفاده از آزمون های پارامتریک بلامانع می باشد. به منظور پاسخ به پرسش اصلی پژوهش، از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید.

جدول ۲- ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش

عدم پذیرش مرگ	جاذبه مرگ	عدم پذیرش زندگی	جاذبه زندگی	هیجان خواهی	ضریب همبستگی	تیپ اصلاح طلب و کمالگرا
.	ضریب همبستگی	
.	.	.	-۰/۳۲۵	-۰/۳۷۴	سطح معناداری	تیپ کمک گرا/ مهربان و مهرطلب
.	.	.	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	ضریب همبستگی	
.	.	.	۰/۲۳۴	.	سطح معناداری	تیپ موفق طلب
.	.	.	۰/۰۱۴	-۰/۲۹۳	ضریب همبستگی	تیپ فردنگر، خیال پرداز و هنر دوست
.	.	.	.	۰/۰۰۲	سطح معناداری	
.	۰/۲۰۵	۰/۴۴۸	-۰/۳۳۵	.	ضریب همبستگی	تیپ فکور، جستجوگر و کناره گیر
.	۰/۰۳۲	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	.	سطح معناداری	
.	.	-۰/۲۱۲	۰/۲۰۰	.	ضریب همبستگی	تیپ وفاجو/ وفاخو
.	.	۰/۰۲۶	۰/۰۳۶	.	سطح معناداری	
.	-۰/۲۰۲	-۰/۲۲۹	۰/۲۲۶	.	ضریب همبستگی	تیپ خوش خو و خوش گذران
.	۰/۰۳۴	۰/۰۱۶	۰/۰۱۸	.	سطح معناداری	
.	.	۰/۲۱۲	-۰/۲۱۵	.	ضریب همبستگی	تیپ رهبر و مدیر
.	.	۰/۰۲۶	۰/۰۲۴	.	سطح معناداری	
.	.	.	۰/۲۴۰	۰/۳۸۵	ضریب همبستگی	تیپ صلح جو و صلح طلب
.	.	.	۰/۰۱۲	۰/۰۰۱	سطح معناداری	

علاقه مند به انجام فعالیت‌های غیر ضروری می‌باشد و معتقد است برای انجام فعالیت‌های اصلی زندگی زمانی بی نهایت وجود دارد که این امر می‌تواند با هیجان خواهی بالا در ارتباط باشد.

در تبیین این یافته‌ها از این حیث که جاذبه زندگی با تیپ‌های کمک گرا، فکور و رهبر رابطه معنادار منفی دارد، و با تیپ‌های موفق طلب، وفاجو، خوش گذران و صلح جو رابطه مثبت معنادار دارد می‌توان گفت در تیپ کمک‌گرا چشم پوشی از خواسته‌های خود و توجه به نیازهای دیگران به منظور دوست داشته شدن از اهمیت بالایی برخوردار است که این امر می‌تواند موجب رابطه منفی این تیپ با جاذبه زندگی گردد. تیپ فکور پیوسته به دنبال جستجوی خلوت و تنهایی می‌باشد و ممکن است این امر با رابطه منفی این تیپ و جاذبه زندگی در ارتباط باشد. اساسی ترین نیاز تیپ رهبر، نیاز به قدرت می‌باشد که به این منظور انرژی و خشم‌های لحظه‌ای از خود نشان می‌دهد و نمی‌تواند تضادها را تحمل کند که این عوامل ممکن است رابطه‌ای منفی با جاذبه زندگی ایجاد کنند. تیپ موفق طلب به دنبال دستیابی به نتایج و موفقیت‌ها می‌باشد و همیشه در تلاش و پویایی و همین‌طور خودنمایی می‌باشد که ممکن است این عوامل موجب رابطه مثبت این تیپ با جاذبه زندگی شود. تیپ خوش گذران تنها به ارضای نیازهای خود توجه می‌کنند و اهمیتی به خواسته‌های دیگران نمی‌دهد و پیوسته به دنبال انواعی از برنامه‌های تفریحی و ایده‌آل می‌باشد که این امر ممکن است موجب رابطه مثبت این تیپ با جاذبه زندگی گردد. تیپ صلح جو که به دنبال تفریح و راحت طلبی است و چنین نیازهایی را به نیازهای اساسی ترجیح می‌دهد، جاذبه زندگی بالایی دارد.

در تبیین این یافته‌ها از این حیث که عدم پذیرش زندگی با تیپ‌های وفاجو و خوش‌خو رابطه منفی معنادار دارد و با تیپ‌های فکور و رهبر، رابطه مثبت معنادار دارد می‌توان گفت تیپ وفاجو پیوسته در شک و تردید بوده و به دنبال پیدا کردن امنیت می‌باشد که موجب پیدا کردن

یافته‌های جدول ۲ در پاسخ به پرسش اصلی پژوهش مبنی بر اینکه "رابطه تیپ‌های شخصیت اینیاگرام با گرایش به خودکشی و هیجان خواهی نوجوانان چگونه است؟" نشان می‌دهند که هیجان خواهی با تیپ کمک گرا و فرد نگر، رابطه معنادار منفی دارد و با تیپ صلح جو، رابطه معنادار مثبت دارد ($p < 0/05$). جاذبه زندگی با تیپ‌های کمک گرا، فکور و رهبر رابطه معنادار منفی دارد و با تیپ‌های موفق طلب، وفاجو، خوش گذران و صلح جو رابطه مثبت معنادار دارد ($p < 0/05$). عدم پذیرش زندگی با تیپ‌های وفاجو و خوش‌خو رابطه منفی معنادار دارد و با تیپ‌های فکور و رهبر رابطه مثبت معنادار دارد ($p < 0/05$). جاذبه مرگ با تیپ خوش گذران رابطه منفی و با تیپ فکور رابطه مثبت دارد ($p < 0/05$).

بحث و نتیجه گیری

پژوهش با هدف بررسی رابطه تیپ‌های شخصیت اینیاگرام با گرایش به خودکشی و هیجان خواهی نوجوانان صورت گرفت. هرچند که جستجوی پژوهشگر نشان می‌دهد تا کنون پژوهشی در خصوص بررسی رابطه تیپ‌های شخصیت اینیاگرام با گرایش به خودکشی و هیجان خواهی نوجوانان صورت نگرفته است تا با این یافته‌ها مورد مقایسه قرار گیرد اما این یافته‌ها از این حیث که ویژگی‌های شخصیتی مختلف با هیجان خواهی در ارتباط است، با یافته‌های کلارک و رابرتسون (۲۰۰۵) و چنگ-کوی و پارکر (۲۰۰۶) همسو است.

در تبیین این یافته‌ها از این حیث که هیجان خواهی با تیپ کمک گرا و فرد نگر رابطه معنادار منفی دارد و با تیپ صلح جو، رابطه معنادار مثبت دارد می‌توان گفت تیپ کمک گرا می‌خواهد تا احساس‌ها و علایق خود را کنار بگذارد تا دیگران وی را دوست بدانند و این امر می‌تواند با رابطه منفی بین این تیپ و هیجان خواهی در ارتباط باشد. تیپ فردنگر نیز به علت اینکه به موضوع‌های واهی دلبستگی دارند، تمایل به افسردگی بالا دارند و هیجان خواهی کمتری را تجربه می‌کنند. تیپ صلح جو

خدابخشی کولایی، آناهیتا. خلیلی، الهام. (۱۳۹۴). رابطه بین تصویر بدنی و هیجان‌خواهی با گرایش به خودکشی در دانش‌آموزان دختر دبیرستانی شهر اراک. *پژوهشی‌های انتظامی - اجتماعی زنان و خانواده*. ۳(۱): ۲۷-۲۲

حسن زاده، شادی. فرزاد، ولی‌اله. (۱۳۹۷). ویژگی روانسنجی پرسشنامه هیجان‌خواهی ذاکرمن و رابطه آن با اعتیاد پذیری معتادان در حال ترک منطقه ۴ تهران. *روان‌سنجی*. ۶(۲۴): ۸۹-۱۰۵.

حسین پور، مهناز. غفاری، سیدمحمد. مهرابی زاده هنرمند، مهناز. (۱۳۸۳). بررسی علل اقدام به خودکشی نوجوانان ارجاع شده به بیمارستان گلستان اهواز در سال ۸۰-۷۹. *مجله علمی پزشکی اهواز*. شماره ۴۱: ۳۰-۲۴

حسینیان، سیمین. عظیمی پور، پریسا. کرمی، ابوالفضل. یزدی، سیده منور. کشاورز گرامی، قاسم. (۱۳۹۱). بررسی ویژگی‌های روانسنجی آزمون تیپ‌های شخصیتی نه‌گانه (اینیگرام). مشاوره شغلی و سازمانی. ۴(۱۲): ۱۴۴-۱۲۵

خوران، فائزه. ابراهیمی نژاد، مهدی. صفرنیا، حسن. (۱۳۹۵). *بررسی رابطه بین استرس شغلی و تیپ‌های شخصیتی: مطالعه موردی مدیران بحران سازمان‌های شهرستان بجنورد*. کنفرانس بین‌المللی ایده‌های نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری: بارسلون.

دلالتگر لنگرودی، کبری. حسین خانزاده، عباسعلی. طاهر، محبوبه. مجرد، آرزو. (۱۳۹۷). نقش هیجان‌پذیری و توانایی خودمهارگری در تبیین رفتارهای پرخطر در دانش‌آموزان. *سلامت روان کودک*. ۵(۱): ۲۵-۳۵.

شهبازیان خونیق، آرش. حسنی، امید. سلیمانی، سمیرا. (۱۳۹۷). بررسی نقش هوش اخلاقی و اجتماعی در رفتارهای پرخطر دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال

روابط بیشتر با افراد باشد. از سوی دیگر تیپ خوش‌خو نیز به دنبال روابط معنادار با سایر افراد می‌باشد و ممکن است این عوامل موجب شود این دو تیپ با عدم پذیرش زندگی رابطه‌ای منفی نشان دهند. همانطور که گفته شد، تیپ فکور به دنبال خلوت و تنهایی می‌باشد و تیپ رهبر به دنبال کنترل شرایط است و بر این اساس ممکن است هیجان‌های خشم‌آنی از خود نشان دهد که این عوامل می‌تواند موجب رابطه مثبت بین این دو تیپ با عدم پذیرش زندگی باشد.

در تبیین این یافته‌ها از این حیث که جاذبه مرگ با تیپ خوش‌گذران رابطه منفی و با تیپ فکور رابطه مثبت دارد می‌توان گفت از آنجا که تیپ خوش‌گذران پیوسته به دنبال پیدا کردن راهی برای تفریح و سرگمی است و همیشه شرایط راحتی برای خود فراهم می‌کند، جاذبه مرگ با این تیپ رابطه‌ای منفی دارد. همچنین همانطور که پیش‌تر نیز اشاره شد، تیپ فکور به دنبال ایجاد یک خلوت تنهایی است که این امر ممکن است موجب رابطه مثبت بین این تیپ با جاذبه مرگ شود.

از جمله محدودیت‌های این مطالعه می‌توان به محدود بودن دامنه سنی شرکت‌کنندگان در پژوهش و عدم همسانی تعداد شرکت‌کنندگان در هر جنسیت اشاره نمود لذا تعمیم داده‌ها باید با احتیاط صورت گیرد. به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود این پژوهش را در سایر دامنه‌های سنی و همچنین همسانی تعداد شرکت‌کنندگان در هر جنسیت انجام دهند و یافته‌ها را با یافته‌های این پژوهش مورد مقایسه قرار دهند تا پایایی نتایجی یافت شده به دست آید.

منابع

ادیب‌نیا، فائزه. احمدی، عبدالجواد. موسوی، سیدعلی محمد. (۱۳۹۵). *مروری بر علل گرایش به رفتارهای پرخطر در نوجوانان. سلامت اجتماعی و اعتیاد*. ۳(۹): ۱۱-۳۶.

- Marcantonio, Tiffany L. Angelone, D. J. Swirsky, Jill. Joppa, Meredith. (2020). An Analysis of the Sexual Health and Safety Information Study Abroad Directors Present Their Students Prior to Departure. *Journal of American College Health*. 68 (1): 11-15.
- Matise, miles. (2007). The enneagram: An innovative approach. *Journal Of Perofessional Counseling: Practice, Theory, & Research*. 35 (1): 1-38.
- Orbach, I., Milstein, I., Har-Even, D., Apter, A. Tiano, S., Elizur, A. (1981). A Multi-Attitude Suicide Tendency Scale for adolescents, *Psychological Assessment*, 3: 398-404.
- Palmer, Helen. (2008). *The Enneagram: Understanding Yourself and the Others in Your Life*. USA.
- Riso, D. R. Hudson, R. (1991). *Personality type: Discover The Enneagram for Self-Discovery*. Boston, Ma: Houghton Mifflin.
- Sable P. (2004). Attachment, etiology and adult psychotherapy. *Attachment & Human development*. 6(1). P 3-19.
- Simonsen, Brandi. Sugai, George. (2013). PBIS in Alternative Education Settings: Positive Support for Youth with High-Risk Behavior. *Education and Treatment of Children*. 36 (3): 3-14.
- Sutton, Anna. (2007). Implicit and explicit personality in work settings: an application of Enneagram theory. *Submitted in accordance with the requirements for the degree of PhD*. The University of Leeds. Leeds University Business School.
- Young Cho, H. Kim, DJ. Woo Park, J. (2017). Stress and adult smartphone addiction: Mediation by selfcontrol, neuroticism, and extraversion. *Journal of Stress & Health*. 23.
- Ziegler, Jamie. Ware, Jim. Severyns, Liz. (2018). *Using the Enneagram for Investment Firm Success*. Focus Consulting Group.
- Zuckerman, M. (1978). Sensation seeking and psychopathy. *Psychopathic behaviour: Approaches to research*: 165-185.
- تحصیلی ۹۶-۹۵. مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان. ۱۷ (۱): ۳۹-۵۲.
- قائمیان، آيسان. عبدی، سلمان. نجفی زاده، پریا. (۱۳۹۳). مقایسه هیجان خواهی بیماران HIV مثبت و افراد عادی. *طب و تزکیه*. ۱۹ (۳): ۷۳-۷۸.
- محبوبی، محمد. جلالی، امیر. محمدی، محسن. (۱۳۹۳). بررسی مقایسه رابطه هیجان خواهی با استرس شغلی در کارکنان فوریت‌های پزشکی و درمانی شهر کرمانشاه. *بیمارستان*. ۱۲ (۳): ۷۵-۸۲.
- مهرابی، حسینعلی. شیخ دارانی، هما. (۱۳۹۲). نقش عوامل موثر در گرایش به خودکشی دانش آموزان دختر دوره متوسطه. *دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی*. ۱۴ (۳): ۹۱-۱۰۰.
- Collier, Crystal. (2013). Effects of Comprehensive, Multiple High-Risk Behaviors Prevention Program on High School Students. *ProQuest LLC, Ph.D. Dissertation, Sam Houston State University*.
- Cheng-qui, X., & parker, D. (2006). a social psychological approach to driving violations in two chinese cities. *Journal of transportation research*. 5(4): 293-308.
- Clarke, Sh., & Robertson, I. T. (2005). meta-analytic review of the big five personality factors and accident involvement in occupational and non-occupational settings. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*. 78(3): 355-376
- Fortinash KM, Holodayworret PA. (2008). *Psychiatric mental health nursing*. 5th ed. New York Mosby Publication.
- Henden, E. (2016). *Addiction as a disorder of self-control*. Oslo and Akershus University College of Applied Sciences.
- Maan. J.J. (2002). A current perspective of suicide and attempt suicide. *An International Journal of Medicine*. 4 (130). 302-331.

Quarterly Journal of Educational Psychology
Islamic Azad University Tonekabon Branch
Vol. 12, No. 2, summer 2021, No 46

Journal of Educational
Psychology

The relationship between Enneagram personality types and adolescents' suicidal tendencies & sensation-seeking

Azadeh Bahrami Moogooei^{1*}, Elham Molaei Nezhad²

- 1) H.R Manager of Kish Abdal Industrial Project Managment
- 2) M.A. Department of children and adolescents clinical psychology, Science and Arts University, Yazd, Iran

Abstract

The aim of the study was to investigate the relationship between Enneagram personality types and adolescents' suicidal tendencies & sensation-seeking. This research is descriptive and correlational. The statistical population consist of all adolescents aged 15 to 17 years was an applicant for learning English during the second half of 2019 in language schools of District 5 of Tehran & 110 people were selected as the sample size by multi-stage cluster sampling. Candidates answered questions from Enneagram Riso & Hudson (1991), suicidal tendencies from Orbach et al. (1981) and Zuckerman's sensation-seeking (1978). Data were analyzed with Pearson correlation coefficient. The findings showed sensation-seeking had a significant negative relationship with the Reformer and Individulist types and had a significant positive relationship with the Peacemaker type. The attraction of life has a significant negative relationship with the Reformer, Investigator, and Challenger types, and has a significant positive relationship with the Achiever, Loylist, Enthusiast & Peacemaker types. Lack of acceptance of life has a significant negative relationship with Loylist and Enthusiast types and has a significant positive relationship with Investigator and Challenger types. Also the attraction of death has a negative relationship with the Enthusiast type and a positive relationship with the Investigator type ($p < 0.05$).

Key words: Enneagram personality types, suicide, sensation-seeking, adolescents.
